

LAKIALOITE 97/2002 vp

Laki rikoslain 23 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Tässä lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi rikoslain 23 luvun 3 §:n 1 kohta siten, että rattijuopumuksen promilleraja lasketaan 0,5:stä 0,2

promilleen ja uloshengitysilman mittausperuste 0,25:stä 0,10 milligrammaan alkoholia litraa kohti.

PERUSTELUT

Tuoreessa hallituksen esityksessä laeiksi rikoslain 23 luvun, tieliikennelain 76 §:n ja liikennevakuutuslain 7 ja 20 §:n muuttamisesta (HE 90/2002 vp) esitetään rattijuopumuksen ja törkeän rattijuopumuksen promillerajojen säilyttämistä nykyisissä 0,5 promillessa ja 1,2 promillessa. Valmistelussa esillä ollut rattijuopumuksen rajan alentaminen 0,2 promilleen jätetään siis toteuttamatta. Sen sijaan esityksessä tehdään vähäinen tarkistus rattijuopumuksen mittausperusteisiin. Esityksen mukaan kuljettaja syyllistyisi rattijuopumukseen alkoholimäärän ylittäessä 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa hengitysilmaa nykyisen 0,25 milligramman sijasta. Törkeän rattijuopumuksen rajaksi tulisi vastaavasti 0,53 milligrammaa nykyisen 0,60 milligramman sijasta.

Hallituksen esityksessä välillisesti vähätellään alkoholin haittoja antamalla sellainen kuva, että alkoholiin liittyvien liikenneonnettomuuksien määrä olisi vähenemässä. Esityksessä on verrattu vuoden 2000 poikkeuksellisen alhaista alkoholionnettomuuksien määrää 1990-

luvun alun huippulukuihin. Vuonna 2001 alkoholitapauksissa kuolleiden määrä nousi edellisestä vuodesta kuitenkin 21 prosentilla 114 ihmiseen. Alkoholionnettomuuksissa kuolleiden määrä onkin vuotta 2000 ja 1990-luvun taitetta lukuun ottamatta säilynyt 1980-luvun alusta asti runsaassa sadassa hengessä. Alkoholin käytön voimakas lisääntyminen on yleensä viiveellä ollut nähtävissä myös liikenteen alkoholionnettomuuksien määrän lisääntymisenä.

Alkoholin kulutus on vuodesta 2000 lähtenyt selvään nousuun. Vuonna 2001 kokonaiskulutus henkeä kohden kasvoi edellisvuoden 8,8 litrasta 9,2 litraan puhdasta alkoholia. Voimakas kulutuksen kasvu on myös jatkunut tämän vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Nykyisellä kehityksellä ei välttämättä ole vielä suurta vaikutusta onnettomuuksien määrään. Odotettavissa oleva alkoholiverotuksen laskeminen tulee kuitenkin johtamaan niin merkittävään alkoholikulutuksen lisääntymiseen, että sillä on väistämättä vaikutuksia myös rattijuoppouden yleistymiseen.

Rattijuopumukseen liittyvät onnettomuudet aiheuttivat viime vuonna 19 prosenttia kaikista tieliikennekuolemista. Kuolemaan johtaneiden alkoholionnettomuuksien osuus oli sen sijaan 27 prosenttia. Huolestuttavinta viime vuoden tieliikennetilastoissa on alle 20-vuotiaiden rattijuoppojen aiheuttamien kuolonkolarien korkea määrä. Tämän ikäryhmän osuus kaikkien rattijuoppojen vastaavista onnettomuuksista ylitti neljänneksen. Kuolemaan johtaneissa rattijuopumusonnettomuuksissa osuus oli 27 prosenttia ja loukkaantumiseen johtaneissa onnettomuuksissa 25 prosenttia. Pienen ikäryhmän osuuden kasvaminen näin suureksi vaatii päättäjiltä selkeää reagointia.

Suomen rajanaapureilla on käytössään 0,2 promillen tai 0 promillen rattijuopumusraja. Asiaa pohtinut työryhmä päätyi esittämään myös Suomeen 0,2 promillen rajaa.

Liikennepolitiikan ydinviesti kansalaisille tulee olla vastuullisuuden ja raittiuden korostaminen. Tämän arvolähtökohdan esiin tuominen on erityisen tärkeää nuorille. Tämän tehtävän on osaltaan toteuduttava juuri lainsäädännön selkeän kielteisellä suhtautumisella alkoholiin liikenteessä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan la-
kiehdotuksen:

Laki

rikoslain 23 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 23 luvun 3 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 545/1999, seuraavasti:

23 luku

Liikenne rikoksista

38

Rattijuopumus

Joka kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa
tai raitiovaunua

1) nautittuaan alkoholia niin, että hänen virensä alkoholipitoisuus ajon aikana tai sen jäl-

keen on vähintään 0,2 promillea tai että hänellä tällöin on vähintään 0,10 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta

•

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2002

Kyösti Karjula /kesk
Toimi Kankaanniemi /kd
Pekka Vilkuna /kesk
Risto Kuisma /sd
Liisa Hyssälä /kesk
Aulis Ranta-Muotio /kesk

Päivi Räsänen /kd
Irina Krohn /vihr
Mirja Ryynänen /kesk
Jouko Jääskeläinen /kd
Johannes Leppänen /kesk